

VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJIEN LIITTO
SMÅBARNSPEDAGOGIKENS LÄRARFÖRBUND

Eduskuntavaalit 2027

Jatketaan toimia, joilla varmistetaan laadukkaan varhaiskasvatuksen edellyttämä henkilöstö kohti vuotta 2030

Opettajankoulutusmääriä on yliopistoissa viime vuosina nostettu ja kehitetty koulutuksen toteuttamistapoja, jotta pystytään vastaamaan varhaiskasvatuksen opettajatarpeeseen. Henkilöstötarvetta on arvioitava tiiviisti ja jatkettava jo aloitettuja hyviä toimia, jotta varmistetaan riittävät opettajankoulutusmäärät sekä varhaiskasvatuksen maistereiden koulutusmäärät yliopistoissa siten, että ne vastaavat laadukkaan varhaiskasvatuksen edellyttämää opettaja- ja päiväkodinjohtajatarvetta vuonna 2030 ja siitä eteenpäin, kuten varhaiskasvatuslailla on vuonna 2018 säädetty.

Vahvistetaan varhaiskasvatuksen asemaa osana koulutusjärjestelmää

Osaamistason ja oppimisvalmiuksien vahvistamiseen ja lasten taustasta johtuvien oppimiserojen kaventamiseen voidaan vahvimmin vaikuttaa varhaisessa lapsuudessa varhaiskasvatuksen keinoin. Siksi varhaiskasvatuksen asemaa osana koulutusjärjestelmää vahvistettava ja siihen osallistumista on kaikin toimin tuettava. Kotihoidontuesta on poistettava kannusteet (ns. sisaruskorotus), jotka heikentävät vanhemman sisaruksen varhaiskasvatukseen osallistumista.

Turvataan varhainen kielenoppiminen säätämällä varhaiskasvatuksen opetuskielestä sekä opetuskielen kielitaitovaatimuksesta opettajille, erityisopettajille sekä päiväkodin johtajille. Varhaiskasvatus on osa koulutusjärjestelmää ja siksi sen asema osana perustuslain sivistyksellisiä oikeuksia on lainsäädännössä selkeytettävä.

Vahvistetaan esiopetusta koulutuksellisen tasa-arvon parantamiseksi

Esiopetuksen tavoitteellisuutta ja vaikuttavuutta on parannettava lasten taustoista johtuvien oppimiserojen kaventamiseksi ja koulutuksellisen yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi.

Esiopetuksen opetussuunnitelman uudistaminen on käynnistettävä samanaikaisesti perusopetuksen opetussuunnitelman kanssa. Opetussuunnitelma vaatii selkeytystä ja täsmentämistä sekä erityisesti tavoitteellisuuden sekä opetuksen ja oppimisen nostamista keskiöön tietysti ikäkaudelle soveltuvilla pedagogisilla ratkaisuilla leikin merkitystään unohtamatta.

Esiopetuksen vuosittaista tuntimäärää on kasvatettava 760 tuntiin, mikä takaisi kaikissa kunnissa lapsille koko lukuvuoden ajalle kokonaisen neljän tunnin esiopetuspäivän.

Tämän lisäksi jokaisella lapsella tulee olla mahdollisuus osallistua esiopetusta täydentävään päiväkodissa järjestettävään varhaiskasvatukseen. Samalla on tärkeää jatkaa esiopetuksen tuen vahvistamista etenkin riittävän erityisopetuksen osalta ja niin, että tuki on yhtenäinen koko päivän ajan.

Vahvistetaan varhaiskasvatuksen tuen lainsäädäntöä ja yhtenäistetään sitä esiopetuksen tuen kanssa

Varhaiskasvatuksen tuen lainsäädäntö on nykyisellään liian väljää turvaamaan lapsen tarvitsemaa tukea. Lainsäädäntöä on yhtenäistettävä esiopetuksen tuen kanssa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on lapsen tuen asiantuntija ja lapsen oikeudesta erityisopettajan antamaan opetukseen on säädettävä vahvemmin. Nykyisten tuen tasojen sijaan tulee säätää ryhmäkohtaisista tuen muodoista sekä lapsikohtaisista tukitoimista. Tuen toteutumisen varmistamiseksi tulee säätää erityisopettajamitoituksesta siten, että jokaista sataa varhaiskasvatukseen osallistuvaa lasta kohden tulee olla yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, esiopetusikäisillä yksi erityisopettaja 50 lasta kohden.

Turvataan lapsille riittävän pienet ja pysyvät ryhmät

Lapsen näkökulmasta turvallisuus ja oppimismahdollisuudet perustuvat siihen, että ryhmät ovat riittävän pieniä ja ryhmä pysyy tuttuna ja muuttumattomana. Päiväkodin pysyvä ryhmä tukee myös lapsen ystävyssuhteita, turvaa leikin ja oppimisen jatkuvuuden. Siksi suhdeluvuksi on säädettävä kaikille 3-vuotta täyttäneille lapsille päiväkodissa 1:7 ja luovuttava 1:13-suhdeluvusta. Säädetään, että yhteen lapsiryhmään voi olla sijoitettuna enintään lain mukainen enimmäismäärä lapsia suhteessa ryhmän henkilöstömäärään (poikkeuksena huomioitava vuorohoitoryhmät). Lisäksi ryhmillä on oltava omat ryhmätilat, joiden käyttöä ei tule porrastaa toisen ryhmän kanssa. Turvallisuutta vahvistetaan säätämällä, millaisia kasvatuksellisia ja turvaamistoimia (esim. kiinnipito) lapsiin on lainmukaista kohdistaa.